

**ҚАРОРИ
ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

аз 1 июни соли 2017, №276

ш. Душанбе

«Дар бораи Тартиби коргузорӣ ва баҳисобгирии оморӣ оид ба мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ»

Мутобиқи моддаи 15 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ» ва моддаи 51 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ» ва бо мақсади танзими ягонаи коргузорӣ ва баҳисобгирии оморӣ оид ба мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қ а р о р м е к у н а д:

1. Тартиби коргузорӣ ва баҳисобгирии оморӣ оид ба мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ тасдиқ карда шавад (замима мегардад).

2. Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 сентябри соли 1998, №345 «Дар бораи тасдиқ кардани Дастурамали коргузорӣ бо мурочиатҳои шахрвандон» аз эътибор соқит дониста шавад.

Раиси
Ҳукумати Ҷумҳурии
Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

**Тартиби коргузорӣ ва баҳисобгирии оморӣ оид ба мурочиатҳои шахсони
воқеӣ ва ҳуқуқӣ**

1. Тартиби коргузорӣ ва баҳисобгирии оморӣ оид ба мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ (мииббаъд - Тартиб) коидаҳои пешбурди коргузорӣ ва баҳисобгирии омориро аз рӯи мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар мақомоти ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидорақунии шаҳрак ва деҳот, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ташкилотҳо, муассисаҳо, корхонаҳо, сарфи назар аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ (минбаъд - мақомоту ташкилоти дахлдор), муайян мекунад.

2. Амали Тартиби мазкур ба пешбурди коргузорӣ аз рӯи мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки нисбат ба онҳо бо қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигари пешниҳод ва баррасӣ пешбурди шудааст, татбиқ намегардад.

3. Мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ба мақомоту ташкилоти дахлдор дар шакли хаттӣ, электронӣ ё шифохӣ пешниҳод карда мешаванд.

4. Мурочиатҳое, ки ба мақомоту ташкилоти дахлдор ворид мешаванд, бояд дар варақаи бақайдгирин назоратӣ (замимаи № 1) ва дар дафтарҳои баҳисобгирии оморӣ (замимаҳои 2, 3, 4 ва 5) ба таври марказонидашуда ба қайд гирифта шаванд. Мурочиатҳои шифохӣ дар рафти қабули шахсӣ, ки санҷиши иловагиро талаб менамоянд, ҳамчун мурочиатҳои хаттӣ ба қайд гирифта мешаванд. Мурочиатҳои электронӣ тибқи тартиб ва муҳлатҳои муқарраргардидаи қонун мавриди баррасӣ қарор дода мешаванд.

5. Ҳангоми ворид шудани миқдори начандон зиёди мурочиат (соле то 100 дона) варақаи бақайдгирии назоратӣ тартиб дода нашуда, онҳо танҳо дар дафтарҳо ба қайд гирифта мешаванд. Лифофаҳои онҳо дар мавридҳое нигоҳ дошта мешаванд, ки агар танҳо аз рӯи онҳо сурочаи ирсолкунандаро муқаррар кардан мумкин бошад, ё агар санаи муҳри почта барои тасдиқ намудани вақти фиристодан ва гирифтани мурочиатнома, иичунин дар дигар мавридҳо зарур шаванд. Дар сурати шахсан қабул кардани шахси воқеӣ ва намояндаи шахси ҳуқуқӣ, мурочиатҳои хаттию шифохии онҳо низ бояд дар дафтарҳои дахлдор ё варақаҳои бақайдгирии назоратӣ ба таври марказонидашуда қайд карда шаванд. Шохиси бақайдгирии мурочиат дар муҳри бақайдгарӣ нишон дода мешавад, ки ҷои гузориш ва шакли онро стандарти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад. Шохиси бақайдгирӣ аз ҳарфи аввали насаби муаллиф ва рақами тартибии мурочиати воридшуда (масалан, А-117) иборат мешавад. Шохиси бақайдгирӣ бо дигар

аломатҳое, ки мураттабсозӣ, чустучӯ, таҳлил ва беосеб нигоҳ дошта шудани мурочиатҳои шахрвандонро таъмин менамоянд, пурра шуда метавонад.

6. Ба мурочиатҳои тақрорӣ шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ҳангоми ворид шудани онҳо шохиси навбатии бақайдгирӣ дода мешавад ва дар сутуни дахлдори варақаҳои бақайдгирии назоратӣ шохиси бақайдгирии мурочиати яқум нишон дода мешавад. Дар кунҷи рости болои мурочиати тақрорӣ ва варақаҳои бақайдгирии назоратӣ аломати «тақроран» гузошта шуда, аз рӯи он тамоми мукотибаи пештара бардошта мешавад. Мурочиатҳои ҳамон як шахси воқеӣ ва ҳуқуқӣ аз рӯи ҳамон як масъала, ки ба сурӯчаҳои гуногун фиристода шудаанд ва барои дида баромадан ба ҳамон як мақомоту ташкилоти дахлдор ворид шудаанд, дар зери шохиси бақайдгирии мурочиати яқум бо илова кардани рақами тартибӣ бо касра (масалан, А-117/1, А117/2) ба ҳисоб гирифта мешавад.

7. Миқдори нусхаҳои варақаҳои бақайдгирии назоратӣ омӯрӣ дар асоси зарурати таъмин намудани баҳисобгирӣ, кори маълумотгирӣ, назорати иҷроӣ супориш аз рӯи мурочиат ва таҳлили онҳо муайян карда мешаванд. Картотекаҳо мувофиқи насаб ё номи шахси ҳуқуқӣ ки аз онҳо мурочиат ворид шудаанд, бо пайдарҳамии ҳуруфи алифбо метавонанд тартиб дода шаванд.

8. Мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки ба мақомоту ташкилотҳои дахлдор аз ҷойҳои гуногун фиристода шуда, маълум кардани натиҷаҳои дида баромадани мурочиатро талаб мекунанд, таҳти назорати махсус гирифта мешаванд. Дар ин маврид дар ҳамаи нусхаҳои варақаҳои бақайдгирии назоратӣ ва мурочиатҳо дар ҷои муқарраркардаи стандарти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳри «Назорат» ё аломати «Н» гузошта мешавад. Мурочиатҳое, ки ба онҳо ҷавоби пешакӣ дода мешавад, аз назорат гирифта намешаванд. Назорат танҳо баъди баррасии он ва андешидани ҳамаи ҷораҳо аз рӯи ҳалли мурочиат ба анҷом мерасад. Дар бораи аз назорат бардоштани мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ аз тарафи роҳбарон ва дигар шахсони мансабдори мақомоту ташкилотҳои дахлдор, ки барои сари вақт ва дуруст дида баромадани мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ масъуланд, қарор қабул карда мешавад.

9. Ба мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ роҳбарон ва дигар шахсони мансабдори ваколатдори мақомоту ташкилотҳои дахлдор ҷавоб медиҳанд. Ҷавоб метавонад дар шакли хаттӣ, электронӣ, тавассути алоқаи телефонӣ (мобилӣ) ва ё дар шакли шифохӣ дода шавад. Дар сурати додани ҷавоби шифохӣ ва электронӣ ба варақаҳои бақайдгирии назорати қайди дахлдор гузошта мешавад. Шохиси ҷавоб аз шохиси бақайдгирӣ ва рақами парванда (аз рӯи феҳрист) иборат буда, ба он мукотиба аз рӯи ҳамин масъала дӯхта мешавад. Мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ҳамон вақт ҳалшуда ҳисоб меёбанд, ки агар ҳамаи масъалаҳои дар онҳо ба миён гузошташуда баррасӣ шуда, аз рӯи онҳо ҷораҳои зарурӣ дида шудаанд ва мутобиқи қонунгузори амалкунанда ба онҳо ҷавобҳои пурра дода шуда бошанд. Мазмунӣ муҳтасари ҷавоб аз рӯи мурочиат, инчунин сана ва рақами он дар дафтари варақаҳои

бақайдгирии назоратӣ навишта мешаванд. Мурочиатҳои баррасишуда якҷоя бо мукотибаи ба онҳо тааллуқдошта аз рӯи тартиби муқарраршуда дар бойгонии мақомоти ташкилотҳои дахлдор нигоҳ дошта мешаванд.

10. Роҳбарон ва ё бо супориши онҳо шахсони дигари мансабдори мақомоти ташкилотҳои дахлдор мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ва мулоҳизаҳои амалии дар онҳо баёнёфтаҳо ба мақсади сари вақт ошкор ва баргараф намудани вайронкунии ҳуқуқи манфиатҳои бо қонун муҳофизатшавандаи шаҳрвандон, инчунин такмил додани қори мақомоти ташкилоти дахлдор, мунтазам таҳлил ва ҷамъбаст менамоянд. Мавадро барои таҳлил ва ҷамъбаст шахсони мансабдори пешбарандаи коргузори аз рӯи мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ тайёр мекунанд ва онҳоро дар шакли маълумотномаҳои таҳлилий ба расмият дароварда, ба роҳбарони мақомоти ташкилотҳои дахлдор ҳар сол то 10 январ пешниҳод менамоянд. Шаклҳои ҳисоботи омории ва дастурамал оид ба тартиби ҷамъоварӣ дар барномаи корҳои омории, ки ҳар сол бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад, пешбинӣ карда мешаванд. Маълумотномаҳои таҳлилий аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба омори таҳия ва ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда мешаванд.

11. Мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ бояд баъди ҳалли онҳо ба шахсони мансабдоре, ки аз рӯи онҳо коргузорино пеш мебаранд, бо ҳамаи маводи ба онҳо тааллуқдошта ва нусхаи варақаи бақайдгирии назоратӣ барои ба таври мутамарказ тартиб додани парванда ва картотека баргарадонида шаванд. Тартиб додан ва дар пешбурди иҷрокунанда нигоҳ доштани парвандаҳо манъ аст. Ҳар як мурочиат баъди ҳалли ниҳой ва иҷрои он бояд навиштаҷоти «ба парванда» дошта, он аз тарафи шахси мансабдори ин қарорро қабулкарда шахсан имзо карда шавад. Мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, нусхаҳои ҷавобҳои вобаста ба ҳалли онҳо, инчунин ҳуҷҷатҳо оид ба қабули шахсии шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ (намоёндоғони онҳо) мувофиқи феҳристи тасдиқшудаи парвандаҳои мақомоти ташкилоти дахлдор дар парванда ба тартиб андохта мешаванд. Ҳуҷҷатҳо дар ин парвандаҳо аз рӯи тартиби хронологӣ ё алифбой ҷойгир карда мешаванд. Ҳар як мурочиат ва ҳамаи ҳуҷҷатҳои вобаста ба ҳалли он дар парванда гурӯҳи мустақилро ташкил менамоянд. Дар мавриди гирифтани мурочиати такрорӣ ё пайдо шудани ҳуҷҷатҳои иловагӣ, онҳо ба ҳамин гурӯҳи ҳуҷҷатҳо дӯхта мешаванд. Ҳангоми ба тартиб андохтани парвандаҳо дурустии дар парванда ҷой додани ҳуҷҷатҳо, пуррагии (комилӣ) онҳо тафтиш карда мешавад. Мурочиатҳои ҳалнашудаи шаҳрвандон, инчунин ҳуҷҷатҳои нодуруст ба тартиб андохташударо ба парванда дӯхтан манъ аст. Муқоваи парванда бояд мувофиқи стандарти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиб дода шавад. Баъди ҳаллу фасл шудани мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дӯхтани мавод аз рӯи онҳо бо ду тарз амалӣ карда мешавад:

- дӯхтани маводи мазкур ба феҳристи парвандаҳо;
- ҷамъ овардани ҳар як мавод дар ҷузгирӣ алоҳида.

12. Мақомоту ташкилотҳои дахлдор мурочиатҳоро нигоҳ дошта, онҳоро ҳамчун маълумотнома ё бо дигар мақсадҳо истифода мебаранд. Масъулият барои нигоҳ доштани ҳуҷҷатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ба зиммаи роҳбарони мақомоту ташкилотҳои дахлдор ва шахсони мансабдори бо ҳамин категорияи ҳуҷҷатҳо коркунанда вогузор карда мешавад. Мухлати нигоҳ доштани ҳуҷҷатҳо оид ба мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ мувофиқи тартиби муқарраршудаи рӯйхатҳои тасдиқшудаи ҳуҷҷатҳое, ки дар ҷаъолияти мақомоту ташкилотҳои дахлдор ба вуҷуд меояд, муайян карда мешавад. Чун қоида, мухлати панҷсолаи нигоҳ доштани мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ аз тарафи комиссияи экспертию санҷишӣ муайян карда мешавад, яъне пас аз гузаштани мухлати панҷсолаи нигоҳ доштани мурочиатҳо ҳуҷҷатҳо аз нав баррасӣ шуда, мухлати ниҳии нигоҳдории онҳо муайян карда мешавад ё қарор дар бораи несткунии онҳо бароварда мешавад.

13. Парвандаҳое, ки доимӣ, инчунин дарозмуддат (зиёда аз 10 сол) нигоҳ дошта мешаванд, ба бойгонии мақомоту ташкилотҳои дахлдор баъди як соли анҷом ёфтани коргузориҳои онҳо супорида мешаванд. Парвандаҳое, ки муваққатан (то 10 сол) нигоҳ дошта мешаванд, бо салоҳиди роҳбари мақомоту ташкилоти дахлдор ба бойгонӣ супорида мешаванд.

14. Назорати сари вақт баррасӣ ва ҳал намудани мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар мақомоту ташкилотҳои дахлдор ба зиммаи роҳбари онҳо гузошта мешавад, ки онҳо вазифадоранд сари вақт, дуруст ва пурра дида баромадани мурочиатҳо, иҷро намудани қарорхоеро, ки аз рӯи онҳо қабул карда шудаанд, таъмин намоянд.

Замимаи № 1
ба Тартиби коргузорӣ
ва баҳисобгирии оморӣ оид
ба мурочиатҳои шахсони
воқеӣ ва ҳуқуқӣ

**Шакли варақаи бақайдгирии назоратӣ
(дастур барои пуркунӣ замима мегардад)**

0229140 варақаи бақайдгирии назоратӣ

Мурочиаткунанда _____

(насаб, ном ва номи падар, суроға, телефон)

Мурочиати пештара № _____ аз
№ _____

Намуди мурочиат, шумораи варақҳо _____

Муаллиф, сана, шохиси мактуби ҳамроҳ фиристодашаванда

Сана, шохиси воридшавӣ

Мазмуни мухтасар _____

Иҷрокундаи масъул _____

Амри хаттӣ

Муаллифи амри хаттӣ

Мӯҳлати иҷро _____

Ҷараёни иҷро

Санаи ба иҷро додан Иҷроқунанда Қайд дар бораи ҷавоби
Қайдҳои пешакӣ ё пурсиши иловагӣ тафтишӣ

Сана, шохиси иҷро (ҷавоб) _____

Гиранда _____

Мазмун _____

Аз назорат гирифта шуд

Имзои назоратқунанда

Парвандаи

Ҷилди

Варақи

Ҳазинаи

рӯйхати

парвандаи

- а) Чараёни иҷро;
- б) Сутуни «Санан додан барои иҷро» - санаи супоридани ҳуҷҷат ба иҷроқунандаи бевосита нишон дода мешавад;
- в) Сутуни «Иҷроқунанда» - ному иасаб ва номи падар, телефони иҷроқунандаи бевосита (сутунҳо ҳар дафъа ҳангоми ҳаракати ҳуҷҷат пур карда мсшаванд):
- г) Сутуни «Қайд дар бораи ҷавоби пешакӣ ё пурсиши иловагӣ» гиранда, сана, шохис, мазмуни мухтасарн ҷавоби пешакӣ ё пурсиш;
- л) Сутуни «Қайдҳои назоратӣ» – қайдҳо дар бораи хотиррасонкунӣ, вазъияти иҷро ва ғайра;
- е) Сана, шохиси иҷро - сана ва шохиси бақайдгирии ҳуҷҷате, ки аз рӯи онҳо қарори охири қбул карда шудааст;
- ё) Гиранда - ҳамаи гирандаҳое, ки ба онҳо ҳуҷҷатҳо бо қарорҳои охири ғристода шудаанд, нишон дода мешаванд;
- ж) Мазмун - сарлавҳаи ҳуҷҷати асосӣ бо нишон додани қарори қбулқардашуда (қонё гардонида шуд, рад карда шуд, фаҳмонда дода шуд):
- з) Аз назорат гирифт - вазифа, ному насаб ва номи падари роҳбар ё шахсп дигари мансабдоре, ки дар бораи аз назорат гирифтани ҳуҷҷат қарор қбул кардааст;
- и) Имзои назоратқунанда - имзои шахси масъул барои назорат аз рӯи муроҷиатҳо;
- й) Парвандаи _____, Чилди _____, варақи _____, шохиси парванда аз рӯи феҳрист, рақами Чилд ва варақаҳо (баъди ҳалли масъала ва ба парванда дӯхтан гузошта мешавад);
- к) Ҳазинаи рӯйхати парвандаи баъди ба бойгонӣ супоридани парванда гузошта мешавад.
3. Тавсия дода мешавад, ки андозаи варақаҳо А5 (148Х210) ва А6 (105Х148) бошад.
4. Дар мавриди истифода бурдани техникаи электронию ҳисоббарорӣ ҳангоми ташкили корғузорӣ аз рӯи муроҷиатҳои шахсонаи воқеӣ ва ҳуқуқӣ варақаҳои бақайдгирии назоратиеро истифода бурдан мумкин аст, ки онҳо барои истифодаи воситаҳои техникаи ҳисоббарорӣ муносиб мебошанд.